

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Прадун Валентини Іванівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини двадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“

м. К и ї в
17 квітня 2018 року
№ 95-2 (I)/2018

Справа № 3-111/2018 (4715/17)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Мельника Миколи Івановича – головуючого, доповідача,
Саса Сергія Володимировича,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Прадун Валентини Іванівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини двадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 2–3, ст. 12) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Мельника М.І. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу – Прадун Валентина Іванівна – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням щодо перевірки частини двадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами (далі – Закон № 1697) на відповідність положенням статей 22, 46, 58 Конституції України (конституційність).

З аналізу змісту конституційної скарги та долучених до неї копій судових рішень вбачається таке.

Автор клопотання з листопада 2001 року перебуває на обліку в управлінні Пенсійного фонду України у місті Черкаси Черкаської області (далі – Управління) та отримує пенсію за вислугу років відповідно до чинної на час її призначення статті 50¹ Закону України „Про прокуратуру“ від 5 листопада 1991 року № 1789–XII зі змінами (далі – Закон № 1789).

З набранням чинності 1 січня 2015 року Законом України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України“ від 28 грудня 2014 року № 76–VIII частину вісімнадцяту статті 50¹ Закону № 1789 було викладено у новій редакції, відповідно до якої „умови та порядок перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури визначаються Кабінетом Міністрів України“. Вказана норма Закону № 1789 втратила чинність у зв'язку з набранням чинності Законом № 1697, частина двадцята статті 86 якого містить аналогічну норму. Однак Кабінет Міністрів України відповідний нормативно-правовий акт не видав.

У зв'язку з підвищенням заробітної плати працівникам органів прокуратури згідно з постановами Кабінету Міністрів України „Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників органів прокуратури“ від 31 травня 2012 року № 505 зі змінами та „Про упорядкування структури заробітної плати, особливості проведення

індексації та внесення змін до деяких нормативно-правових актів“ від 9 грудня 2015 року № 1013 зі змінами Прадун В.І. звернулася до Управління з заявою про проведення перерахунку пенсії. Відповідно до чинної на момент її звернення редакції статті 50¹ Закону № 1789 обчислення (перерахунок) пенсій провадився, виходячи з розміру місячного заробітку за відповідною посадою, з якої особа вийшла на пенсію, станом на час звернення за призначенням або перерахунком (частина тринадцята); умови та порядок перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури визначалися Кабінетом Міністрів України (частина двадцять перша).

Однак Управління відмовило Прадун В.І. в перерахунку її пенсії у зв'язку з тим, що з 1 червня 2015 року немає законодавчих підстав для проведення такого перерахунку, оскільки згідно з пунктом 5 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213–VIII „у разі неприйняття до 1 червня 2015 року закону щодо призначення всіх пенсій, у тому числі спеціальних, на загальних підставах з 1 червня 2015 року скасовуються норми щодо пенсійного забезпечення осіб, яким пенсії/щомісячне довічне грошове утримання призначаються відповідно до законів України „Про державну службу“, „Про прокуратуру“, „Про судоустрій і статус суддів“, „Про статус народного депутата України“, „Про Кабінет Міністрів України“, „Про судову експертизу“, „Про Національний банк України“, „Про службу в органах місцевого самоврядування“, „Про дипломатичну службу“, Податкового та Митного кодексів України, Положення про помічника-консультанта народного депутата України“.

Соснівський районний суд міста Черкаси, розглянувши у скороченому провадженні адміністративну справу за позовом Прадун В.І. до Управління про визнання протиправним його рішення від 26 травня 2016 року щодо відмови Прадун В.І. у перерахунку призначеної пенсії, постановою від 7 липня 2016 року позов задовольнив – визнав вказане рішення

Управління незаконним та зобов'язав його „здійснити Прадун Валентині Іванівні з 01.01.2016 року перерахунок та виплату пенсії у зв'язку з підвищенням заробітної плати працівникам органів прокуратури відповідно до вимог ст. 50-1 Закону України „Про прокуратуру“ (в редакції на час призначення пенсії) в розмірі 90% від суми місячного заробітку, відповідно до довідки прокуратури Черкаської області від 12.05.2016 року № 18/106 вих 16 без обмеження граничного розміру пенсії“.

Вказане судове рішення Управління оскаржило до Київського апеляційного адміністративного суду, який постановою від 12 жовтня 2016 року апеляційну скаргу задовольнив, скасував постанову Соснівського районного суду міста Черкаси від 7 липня 2016 року та прийняв нову постанову, якою у задоволенні позову відмовив. У цій постанові Київський апеляційний адміністративний суд вказав, що „на час звернення позивача до відповідача із заявою про перерахунок пенсії (16.02.2016) частини тринадцята та вісімнадцята статі 50-1 Закону України „Про прокуратуру“, які визначали право на перерахунок пенсій працівникам прокуратури, втратили чинність, у зв'язку з чим, суд апеляційної інстанції вважає, що законодавчо визначені підстави для такого перерахунку з цього часу є відсутніми. Згідно ч. 20 ст. 86 Закону України „Про прокуратуру“ (чинної на час виникнення спірних правовідносин) умови та порядок перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури визначаються Кабінетом Міністрів України. Кабінетом Міністрів України умови та порядок перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури не визначено і відповідний нормативно-правовий акт не прийнято. За таких обставин, враховуючи вищевказані норми, колегія суддів приходить до висновку, що з 15.07.2015 законодавчо встановлені підстави для перерахунку пенсій працівникам прокуратури скасовані, у зв'язку з чим підстав для такого перерахунку немає“.

Відповідно до частини десятої статті 183² Кодексу адміністративного судочинства України, чинної на час розгляду справи та постановлення

Київським апеляційним адміністративним судом судового рішення у цій справі, у разі оскарження в апеляційному порядку постанови, прийнятої у скороченому провадженні, судові рішення апеляційної інстанції у такій справі є остаточним і оскарженню не підлягає. Однак, незважаючи на це, Прадун В.І. оскаржила постанову Київського апеляційного адміністративного суду до Вищого адміністративного суду України, який ухвалою від 9 грудня 2016 року відмовив у відкритті касаційного провадження у справі.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі зазначаються конкретні положення закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України, а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону; конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (пункти 5, 6 частини другої статті 55, абзац перший частини першої статті 77).

Невідповідність Конституції України частини двадцятої статті 86 Закону № 1697, як стверджує автор клопотання, полягає в тому, що законодавець шляхом прийняття цього закону обмежив (звужив) її право на соціальний захист, передбачене статтею 46 Конституції України, яка, на її думку, гарантує „автоматичний, беззаперечний та беззастережний“

перерахунок її пенсії у зв'язку з підвищенням заробітної плати відповідних категорій працівників органів прокуратури.

Однак частиною двадцятою статті 86 Закону № 1697 безпосередньо не регулюється порядок перерахунку призначених пенсій працівникам органів прокуратури. Ця стаття за своїм змістом є відсылною і вказує, що умови та порядок перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стверджуючи, що законодавець надав Кабінету Міністрів України необмежені повноваження на власний розсуд визначати умови та порядок перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури, Прадун В.І. припускає, що неоднозначне тлумачення частини двадцятої статті 86 Закону № 1697 органами державної влади (зокрема органами Пенсійного фонду України та судами) щодо зворотної її дії в часі не відповідає частині першій статті 58 Конституції України. Проте у конституційній скарзі автор клопотання не навів аргументів на підтвердження неконституційності частини двадцятої статті 86 Закону № 1697 в цій частині, а обмежився цитуванням приписів Конституції України, положень Закону № 1697, Закону № 1789, Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ та юридичних позицій Конституційного Суду України.

Фактично Прадун В.І. висловлює незгоду з чинним законодавчим регулюванням визначення умов та порядку перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури, передбаченим частиною двадцятою статті 86 Закону № 1697, оскільки вважає, що таке регулювання „свідчить про вибіркове ставлення до цієї категорії працівників правоохоронного органу та грубо порушує принцип соціальної справедливості, який визначений Конституцією України“. Однак автор клопотання не розкрив логічного зв'язку між вказаною нормою Закону № 1697 і положеннями статей 22, 46, 58 Основного Закону України. Викладення тільки змісту положень законів України, цитування приписів Конституції України, а також юридичних

позицій Конституційного Суду України без аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону не є обґрунтуванням їх неконституційності у розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Автор клопотання вважає, що оспорювана норма, якою, на його думку, обмежено соціальний захист працівників прокуратури шляхом позбавлення їх права на перерахунок призначених пенсій у зв'язку з підвищенням заробітної плати працюючим працівникам прокуратури, суперечить іншим нормам законодавства України щодо пенсійного забезпечення працівників правоохоронних органів та військовослужбовців. Однак усунення колізійності норм різних нормативно-правових актів є прерогативою законодавця і не належить до повноважень Конституційного Суду України (ухвали Конституційного Суду України від 27 січня 2000 року № 20-у/2000, від 3 березня 2009 року № 12-у/2009).

У конституційній скарзі зазначаються відомості про документи і матеріали, на які посиляється суб'єкт права на конституційну скаргу, із наданням копій цих документів і матеріалів (пункт 7 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“). Однак автор клопотання не зазначив усіх відомостей про документи, на які є посилання, не надав їх копій, зокрема не додав витягів із Закону № 1697 з текстом оспорюваних положень. Прадун В.І. також не долучила до клопотання витягів з Конституції України, Закону № 1789, Закону України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України“ від 28 грудня 2014 року № 76–VIII, Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“, з рішень Конституційного Суду України, на які є посилання у конституційній скарзі.

Отже, з огляду на наведене можна дійти висновку, що суб'єкт права на конституційну скаргу не навів обґрунтування тверджень щодо невідповідності частини двадцятої статті 86 Закону № 1697

статтям 22, 46, 58 Конституції України, а також не зазначив у конституційній скарзі всіх відомостей про документи і матеріали, на які він посилається, та не надав їх копій, чим не дотримав вимог пунктів 6, 7 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, статтями 7, 8, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Прадун Валентини Іванівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини двадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами на підставі пунктів 2, 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі; неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

Судді
Конституційного Суду України

Мельник М.І.

Сас С.В.

Шевчук С.В.